

Representantforslag 10 S

(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Knut Arild Hareide og Øyvind Håbrekke

Dokument 8:10 S (2010–2011)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Knut Arild Hareide og Øyvind Håbrekke om å bedre vilkårene for mindre bedrifter gjennom tiltak for et enklere arbeidsliv, bedre vilkår for verdiskaping, enklere hverdag og bedre samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv

Til Stortinget

Bakgrunn

Småbedriftene står for over halvparten av verdiskapingen i norsk næringsliv. Småbedriftene er innovative og omstillingsdyktige, men det er krevende for dem å overleve og vokse. Fem år etter oppstarten er bare 30 prosent av bedriftene fortsatt aktive. Dette er bakgrunnen for «Småbedriftsoppøpet», som har fire hovedkrav til myndighetene: mindre firkantet arbeidsliv, smartere skatt, enklere hverdag og smartere samhandling mellom det offentlige og næringslivet. Forslagsstillerne mener regjeringen bør bedre vilkårene for småbedriftene slik at verdiskaping, arbeidsplasser og velferd sikres også i fremtiden.

Enklere arbeidsliv

Forslagsstillerne mener at faste ansettelsesforhold skal være hovedregelen i arbeidslivet. Samtidig erkjenner forslagsstillerne at firkantede bestemmelser i arbeidslivet passer spesielt dårlig for mindre bedrifter. Mindre bedrifter blir raskt påvirket av økonomiske opp- og nedgangsperioder. Ofte kan én vunnet kontrakt være forskjellen mellom nyansettelse eller oppsigelse. Derfor ber forslagsstillerne regjeringen

vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger. Samtidig er det viktig at bedriftene får hjelp når de må si opp folk i nedgangstider. Forslagsstillerne mener derfor at Nav bør ha en egen kontaktperson for mindre bedrifter som kan bistå når medarbeidere må over i annet arbeid.

Det er nødvendig å stimulere flere bedrifter til å bli lærebedrifter. Støtten til Opplæringskontorene og lærebedriftene må økes, slik at mindre bedrifter enklere kan engasjere flere lærlinger. Det gjør det lettere for yngre å komme inn i arbeidslivet, og bedriftene får bedre tilgang på kompetanse. Forslagsstillerne mener offentlige innkjøpere bør ta med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.

Bedre vilkår for verdiskaping

Lønnsomme bedrifter er en forutsetning for bosetting og aktivitet i by og bygd. Forslagsstillerne vil arbeide for at norske bedrifter har forutsigbare rammebetingelser som legger til rette for bærekraftig verdiskaping.

Norge må fremstå som et attraktivt land for investering i nye virksomheter og ha en målrettet politikk for å gi gründere gode vilkår. I tillegg til at risikovillig kapital sikres gjennom det offentlige virkemiddelapparatet, må private investorer som ønsker å investere i nyetableringer, sikres rammevilkår som øker tilgangen på risikokapital.

Tre fjerdedeler av norske bedrifter er eid av familier. 40 000 bedrifter står foran generasjonsskifte de neste ti år her i landet, og undersøkelser fra EU-kommisjonen viser at et vellykket eierskifte i småbedrifter fører til at i snitt fem arbeidsplasser blir videreført. Forslagsstillerne foreslår at betaling av arveavgift ut-

settes i minst 10 år ved generasjonsskifte. Hvis bedriften drives videre, bortfaller en tiendedel av avgiften hvert år. Dersom bedriften drives videre i minst 10 år, betales dermed ingen arveavgift. Forslagsstillerne mener dette vil være god næringspolitikk, god samfunnsøkonomi og god distriktspolitikk.

Reduksjon av formuesskatten er et annet viktig tiltak. Formuesskatten svekker privat, aktivt eierskap, tapper bedrifter for kapital og vanskeliggjør gründervirksomhet og nyskaping. Ikke i noe land slår formuesskatten inn på så lave formuesnivå, og ingen land har så dårlig skjerming av arbeidende kapital som i Norge. De aller fleste vestlige land har de senere årene avvirket formuesskatten. Forslagsstillerne mener formuesskatt på arbeidende kapital er skadelig for norsk eierskap og hemmer verdiskaping.

De fleste eierne av mindre bedrifter jobber i egen virksomhet, og de aller fleste småbedriftene i Norge eies av privatpersoner. Forslagsstillerne mener det er særlig uheldig at formuesskatten også må betales når bedriften går med underskudd, noe som er svært krevende for mindre bedrifter.

Enklere hverdag

Skjemaveldet med sine krav om rapporter og utfylling av skjemaer koster bedriftene 54 mrd. kroner hvert år. De minste bedriftene blir belastet med over 20 av disse milliardene. De fleste EU-landene har forpliktet seg til å kutte skjemaveldet med 25 prosent. Forslagsstillerne mener den norske regjeringen også må forplikte seg til dette.

Nytten for samfunnet må stå i forhold til kostnadene for bedriftene. Skjemaforpliktelsene må tilpasses tall bedrifter likevel må innhente. Reglene må være treffsikre, og det må være enkelt å kontrollere og straffe de bedriftene som bryter dem.

Mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til mange rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Forslagsstillerne vil derfor ha en forenklet aksjelov for småbedrifter og vurdere om aksjekapitalkravet i norsk aksjelovgivning bør erstattes med andre former for kreditorbeskyttelse.

Sverige og Danmark har fjernet revisjonskravet for mindre aksjeselskaper. I Norge har antallet norsk-registrerte utenlandske foretak (NUF) økt kraftig til 15 399 pr. 1. januar 2010. Disse foretakene er uten kapitalkrav og revisjonsplikt. Forslagsstillerne ber regjeringen på denne bakgrunn vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak i tråd med anbefalingen til mindretallet i det offentlige utvalget om revisjonsplikten, jf. NOU 2008:12 Revisjonsplikt utenfor små foretak, samtidig som det vurderes andre tiltak for å sikre kreditorvern.

Bedre samhandling mellom det offentlige og næringslivet

Det norske markedet for offentlige innkjøp har vokst voldsomt de siste ti årene. Det offentlige bruker hvert år om lag 400 mrd. kroner på kjøp av varer og tjenester. Gode offentlige innkjøp gir bedre utnyttelse av samfunnets ressurser.

Samarbeid med privat næringsliv har skapt nye og smartere løsninger på flere områder i samfunnet. Erfaringer fra andre land viser at det er realistisk å tro at hele 40 mrd. kroner av offentlige innkjøp kan knyttes direkte til innovasjon. Her har de mindre bedriftene store muligheter for å være med og konkurrere om leveransene. Forslagsstillerne ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100 000 kroner blir kunngjort elektronisk.

Forslagsstillerne viser til at 99 prosent av alle bedriftene i Norge er små eller mellomstore. Bedre vilkår for verdiskaping, forenkling, bedre samhandling mellom det offentlige og næringslivet og et enklere arbeidsliv er avgjørende for å øke verdiskapingen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøpere tar med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.
3. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for arveavgiften ved eierskifter i familiebedrifter som drives videre.
4. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for formuesskatt for arbeidende kapital.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som bidrar til å kutte skjemaveldet med 25 prosent.
6. Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre et minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som et virkemiddel for å redusere tidsbruk til dokumentasjon av mindre utgifter.
7. Stortinget ber regjeringen innføre «solnedgangslovgivning» både statlig og kommunalt, slik at visse regler og forskrifter har en begrenset varighet og forsvinner dersom de ikke aktivt blir vedtatt på nytt etter et gitt antall år.
8. Stortinget ber regjeringen innføre en forenklet aksjelov for småbedrifter.

9. Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak.
10. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100 000 kroner blir kunngjort elektronisk.

13. oktober

